

Boldva és Vidéke
Takarékszövetkezet
3794 Boldva, Mátyás király út 76.

Boldva és Vidéke Takarékszövetkezet

Nyilvánosságra hozatala

Boldva, 2011. május 24.

Boldva és Vidéke Takarékszövetkezet

Nyilvánosságra hozatala

A Boldva és Vidéke Takarékszövetkezet (továbbiakban: Takarékszövetkezet) jelen dokumentummal a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 137/A. §-ában, valamint a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007 (IX.4.) Korm. rendeletben foglaltaknak tesz eleget.

A Hpt. szerint a hitelintézet a külön jogszabály szerinti nyilvánosságra hozatal követelményének teljesítése során a nem lényeges információt, valamint a védett vagy bizalmas információt nem köteles nyilvánosságra hozni.

A törvény értelmében az olyan információ tekintendő

- lényegesnek, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét,
- védett információnak, amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetései az értékét csökkentheti,
- bizalmas információnak, amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

A fentiek értelmében a Boldva és Vidéke Takarékszövetkezet nyilvánosságra hozatala:

- kockázatkezelési elvekre, módszerekre,
- a szavatoló tőkével kapcsolatos információkra,
- a hitelintézet tőkemegfelelésével kapcsolatos információkra,
- a kockázatkezelésre választott módszernek a törvényben meghatározott elemeire terjed ki.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A Takarékszövetkezet kockázati stratégiája az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

Kockázatkezelési alapelvek

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkészükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett. *(Biztonságos működés elve)*

2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. *(Összeférhetlenség elve)*

3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza a már kibocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében. *(Együttműködés elve)*
4. A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára- transzparens módon kell beilleszteni szabályzataiba. Ha a Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztani, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni szabályzataiba.
5. A Takarékszövetkezet a kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállalja.
6. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állnia a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
9. A Takarékszövetkezet a kockázattal kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre

vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*

10. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.

11. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet

12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:

- a. Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
- b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
- c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
- d. Kockázatok alakulásának figyelése
- e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések

13. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*

14. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és/vagy szervezeti egységeknek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázatainak vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a PSZÁF-nak, illetve az OTIVÁ-nak küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve OTIVA adatszolgáltatás struktúráját.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése
8. A Tagintézmény törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására
9. A Tagintézmény törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére

Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvága, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy A Takarékszövetkezet milyen kockázatokat milyen mértékben vállal, mely kockázatokat tart elfogadhatónak és melyeket nem és milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra. A Takarékszövetkezet kockázati étvágyát 3 éves időszakra határozza meg, évente felülvizsgálja. A lényeges kockázatokat a táblázat szerint minősíti:

Kockázat típusa	Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság mértéke	Indoklás
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknek megfelelő jövedelmezőség mellett
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköré miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitétségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Fedezett devizapozíciók vállalása, minimális mértékű nyitott pozíciók
Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat	Mérsékelt	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően mozgó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között
Működési kockázat	Alacsony	Zéró kockázattűrés a megfelelési kockázatokra. Alacsony kockázattűrés
Likviditási kockázat	Mérsékelt	A Takarékszövetkezet hosszúlejáratú kihelyezéseinek a növelését tervezi, a növekvő lejáratú transzformációból adódó kockázatot az integrációhoz tartozás mérsékeli.
Reputációs kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet jó hírnévnek örvend és törekszik ennek megtartására.
Külső tényezők kockázata	Közepes	A gazdasági kitétség a versenytársak kamatain keresztül érződik, melyet megfelelően kezelünk. A jogszabályi kitétséget az Integrációhoz való tartozás enyhíti.
Stratégia kockázat	Mérsékelt	Évente meghatározott tartalékok

Kockázati szerkezet

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként jellemezzük. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, elsősorban azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezetet az egyes kockázati típusok vonatkozásában a szabályozási minimális tőkekövetelmény nagyságával jellemezzük. A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitettségek: eredeti kockázat módszere (vagy piaci árazás módszere)
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra az alábbi területeken

- *vállalkozói szegmensbe tartozó kitettségek* – adósminősítéstől és a felajánlott biztosítékoktól függően a kockázatvállalási szabályzatban meghatározottak szerint az egy ügyféllel, ügyfélcsoporttal szembeni kitettségre
- *nagykockázatvállalás* – állami kockázatot jelentő kibocsátók, hitelintézetnek vagy befektetési vállalkozásnak minősülő partnerek, illetve egy partnerként kezelendő partnerek csoportja – a jogszabályokban előírt korlátozásoknak megfelelően
- *nagykockázatvállalás – vállalkozások* – a jogszabályokban előírt korlátozások figyelembe vételével és a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint

- *ügyfelek/partnerek portfólió szintű koncentrációja* – a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a 20 legnagyobb adósnál lévő kitétségekre és a Hpt. szerinti össznagykockázati kitétségre
- *egy ágazattal szembeni kitétségek* a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az abban meghatározott ágazatokra
- *elszámolási kockázat* – a kockázatvállalási szabályzatban foglaltak szerint
- *országkockázat* – az országkockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint az egyes országokra
- *devizaárfolyam kockázat* – a devizaárfolyam kockázat kezelésére vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a devizanemenkénti nyitott pozíciókra
- *nem-kereskedési könyvi kamatkockázat* – a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a sztenderd módszer szerinti súlyozott pozícióra, valamint a kumulált nettó kamatpozícióra
- *likviditási kockázat* – a likviditási kockázatra vonatkozó belső szabályozásban előírtak szerint a lejáratú összhangra, a nagybetétesekre, a likvid eszközök minimális szintjére
- *egyes termékcsoportok* – a belső szabályozásban meghatározottak szerint

A limitek kialakításánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi az OTIVA minősítési és monitoring rendszerében szereplő mutatószámokat és az azokra kialakított kockázati zónákat jelző mércéket, és az OTIVA által javasolt mértékeket.

A Hpt. 80. § (1) m) pontjában foglaltak alapján a Takarékszövetkezet az MTB-vel, mint számlavezető bankjával szembeni kockázatvállalására nem alkalmaz limitet.

Kockázatkezelés szervezete

A Tagintézmény kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A takarékszövetkezet 1 fő főállású, a törvényi előírásoknak megfelelő képzettséggel rendelkező dolgozót alkalmaz a kockázatokkal kapcsolatos feladatok ellátására. A kockázatkezelő tevékenysége minden egyéb területtől független, felügyeletét közvetlenül az elnök-ügyvezető látja el. Beszámolási kötelezettséggel tartozik munkájáról és a kockázatok alakulásáról az Igazgatóságnak

Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A Takarékszövetkezet 2010. december 31-i szavatoló tőkéje az auditált adatok alapján a következőképpen alakult: *Adatok ezer Ft-ban*

Alapvető tőke	490 646
Járulékos tőke	117 346
Alapvető tőke pozitív elemei	
Alapvető tőkeelemként elismert tőkeelemek	175 063
befizetett jegyzett tőke	175 063
visszavásárolt saját részvények névértéke	0
tőketartalék	0
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	315 873
Alapvető tőke negatív elemei	
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-290
Járulékos tőke pozitív elemei	
Értékelési tartalékok	111 946
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	5 400
Járulékos tőke negatív elemi	
Levonások az alapvető tőkéből és járulékos tőkéből	0
Levonás az alapvető tőkéből	0
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke	607 992

A hitelintézet tőkemegfelelése

A tőkemegfelelés követelményrendszerét szabályozó hazai jogszabályok, jogszabály módosítások előírják, hogy a Takarékszövetkezetnek a tőkemegfelelés megfelelőségére belső értékelési folyamattal kell rendelkezni. A **tőkemegfelelés** a rendelkezésre álló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége.

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- a Takarékszövetkezet meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok

fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;

- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lenni a Takarékszövetkezet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitétségi osztályonként

Adatok ezer Ft-ban

Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok, vagy helyi önkormányzatok	519
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	10 670
Vállalkozások	13 303
Lakosság	53 170
Ingatlannal fedezett követelések	43 237
Késedelmes tételek	67 933
Fedezett kötvények	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	37 506
SA módszer tőkekövetelménye kitétségi osztály szerint összesen	226 338

Késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

- lakossággal szembeni kitétségi osztály esetén
 - a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
 - az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztési részletet, és
- az előző pontban meghatározott kitétségi osztályba tartozó kitétségen kívül bármely más kitétségi osztályba tartozó kitétségi osztály esetén
 - a kettőszázötvenezer forintot, vagy
 - az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

1.) A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre az alábbiakban foglaltak kivétellel a kitétségnél az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és

kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

- 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a,
- 100%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.

2.) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,
- egyébként 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

3.) A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

4.) A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezési kockázat-mérséklő tétel vehető figyelembe.

5.) Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a PSZÁF által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15%-a, akkor 100%-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A Takarékszövetkezet az értékvesztés és céltartalék-képzés szempontrendszerét a törvényi előírások alapján alakította ki. A szövetkezet havonta minősíti a kintlévőségeket, befektetéseket és a mérlegen kívüli kötelezettségeket. minősítés elvégzésekor az ügyfelekkel szembeni követelések, a befektetések, valamint a függő és jövőbeni kötelezettségek teljes összegét minősíteni kell, amellyel kapcsolatban veszteség keletkezésének kockázata fennáll. Ennek megfelelően minősítésre kerül a tőkekövetelés, a kamat és kamatjellegű követelés, és a kapcsolódó díj követelések.

A minősítési kötelezettség alá tartozó kintlévőségek, befektetések és mérlegen kívüli tételek esetén értékvesztést kell elszámolni:

- a **valós értéken történő értékelési eljárás alá nem vont** követelések után,
- a **valós értéken történő értékelési eljárás alá nem vont** befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök közé tartozó értékpapírok és részesedések (vagyonirészesedések) után,
- a követelések fejében átvett és készletként kimutatott vagyontárgyak után,

ha ezeknek a mérlegtételeknek a minősítése romlott, illetve, ha a minősítésük javult, az értékvesztés visszairásával kell a könyv szerinti értéket növelni.

Az értékvesztés elszámolásához (visszairásához), valamint a céltartalék-képzés, felszabadítás és felhasználás mértékének meghatározásához a takarékszövetkezeti kockázatok havi vizsgálata alapján megállapított minősítésekből kell kiindulni.

A minősítés rendjét és a minősítési kategóriába sorolás szempontjait az *Ügyletminősítési és -Értékelési Szabályzat* határozza meg.

Az értékvesztés vagy annak visszairása, illetve a céltartalék-képzés, -felszabadítás, vagy -felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározásánál tekintettel kell lenni:

- a várható veszteség valószínűségére és nagyságára,
- a várható megtérülés valószínűségére,
- az eszköz minősítési kategóriájára és
- a befolyó pénzbevételre vonatkozó számviteli előírásokra

A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

Adatok ezer Ft-ban

	Kitettség értéke	Darab (db)	Átlag (millió Ft)
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettség	2 209 311	41	53 886
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzattal szembeni kitettség	37 032	6	6 172
Hitelintézetekkel szembeni kitettség	868 855	3	289 618
Vállalkozással szembeni kitettség	209 497	34	6 162
Lakossággal szembeni kitettség	945 482	3 556	266
Ingatlannal fedezett kitettség	1 524 700	210	7 260
Késedelmes tétel	756 120	1073	705
Egyéb tétel kitettsége	717 692	18	39 872

A kitettségek földrajzi - legalább országonkénti - megoszlása kitettsége osztályonként

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenységet.

A kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

Adatok ezer Ft-ban

	„A” kategória	„B” kategória	„C” kategória	„D” kategória	„E” kategória	Összesen
Központi kormányok és központi bankok	2 209 311	0	0	0	0	2 209 311
Regionális kormányok és helyi önkormányzatok	0	3 504	33 528	0	0	37 032
Hitelintézetek	868 855	0	0	0	0	868 855
Vállalkozások	84 324	80 957	6 320	37 896	0	209 497
Lakosság	754 044	169 065	9 223	13 150	0	945 482
Ingatlannal fedezett kitettségek	912 667	369 376	128 030	111 927	2 700	1 524 700
Késedelmes tételek	259 417	224 693	118 911	153 099	0	756 120
Egyéb tételek	702 623	2 000	13 069	0	0	717 692

A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

Adatok ezer Ft-ban

	Éven belüli	1-5 évig	5 éven túli	Lejárt	Összesen
Közp. korm és közp. bankok	1 991 637	217 674	0	0	2 209 311
Regionális korm., vagy helyi önk.	37 032	0	0	0	37 032
Hitelint. és befektetési váll.	866 545	0	2 310	0	868 855
Vállalkozások	147 752	342	61 168	235	209 497
Lakosság	434 411	392 949	114 960	3 162	945 482
Ingatlannal fedezett kitettség	325 682	150 322	1 048 696	0	1 524 700
Késedelmes tételek	34 611	159 549	390 590	171 370	756 120
Egyéb tételek	600 989	387	116 316	0	717 692

Gazdasági ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlásban összesítve

1. a késedelmes tételt és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettséget

A Takarékszövetkezet ezen adatokat a Hpt. 137/A. (4) bekezdés b) pontja alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

2. az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

Adatok ezer Ft-ban

Ügyfélkategória	Nyitó állomány	Év.képzés minősítés miatt	Visszaírás adott év ráford. Csökk.minősítés miatt	Visszaírás adott év bev. Növ. Eszk. Érték miatt	Záró állomány
Nem pénzügyi vállalkozás	83 502	93 049	51 589	5 095	119 867
Jogi szem. váll.	83 355	74 735	42 677	4 996	110 417
Nem jogi szem.váll	147	18 314	8 912	99	9 450
Háztartások	146 709	202 624	93 810	76 636	178 887
Egyéni váll.	2 715	5 545	1 273	2 143	4 844
Lakosság	143 994	197 079	92 537	74 493	174 043
Egyéb	84	88	87	84	1
ÖSSZESEN	230 295	295 761	145 486	81 815	298 755

Adatok ezer Ft-ban

	Nyitó egyenleg	CT Képzés	Felhasználás értékvesztéshez	Felszabadítás min.jav. Miatt	Záró egyenleg
Függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	111	65	16	111	49

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségeket – az elszámolt értékvesztéssel, illetve képzett céltartalékkal csökkentve – földrajzi- legalább országokénti- megoszlás szerinti bontásban

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenységet.

Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezetek a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadták el. A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében *sztenderd módszer szerint*, a hitelezésikockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok *egyszerű módszere* szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hkr.-ben meghatározott kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitétségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait. A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitétségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitétségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Hitelezési kockázat-mérséklés

A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elveit és pontjait, valamint azt, hogy ezen fedezetet milyen mértékig veszi igénybe.

A tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai

Alapvető szabályt határoz meg a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 78. §-a, az alábbiakban összefoglaltak szerint: A Takarékszövetkezetnek a kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez, illetőleg a leszámított váltóhoz kell csatolni.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során alapvetően az adott ügyletből való megtérülés kockázatát kell vizsgálni és felmérni, emellett azonban az ügylet mögött álló biztosítékoknak minden esetben fedezetet kell nyújtaniuk a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződni a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók, illetve nagykockázatnak minősülő kihelyezés esetében az adott ügylethez többféle biztosíték együttes alkalmazását kell kikötni. Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés illetve nem szerződésszerű teljesítés esetén a Takarékszövetkezet jogosult megválasztani a biztosítékok felhasználásának sorrendjét.

A fedezetek biztosítása érdekében a hitel kérőtől nyilatkozatot kell bekérni arra vonatkozóan, hogy bírósági végrehajtás, illetve felszámolási eljárás nem folyik ellene.

A fedezet meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni az ügylet jellegét, az ügyfél személyét (ügyfél-, illetve partnerminősítés) és a fedezetek értékállóságának biztosítását

A fedezet értékelését végző személy a kockázatvállalásról szóló döntésben nem vehet részt.

Az elismert biztosítékok fő típusai

A Takarékszövetkezet a hitelezésikockázat-mérséklési eljárásának alkalmazása során a fedezeteket a Hkr-ben foglaltak szerint kezeli elismert hitelkockázati fedezetként.

A fedezetek, jogi biztosítékok elismerhetősége tekintetében a Takarékszövetkezet

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a *sztenderd módszer szerint*, valamint
- a hitelezésikockázat-mérséklés hatásának számítását a *pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint* számítja.

A fedezetek preferencia sorrendjének tekintetében elsődleges prioritása a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékoknak van, melyek a következők:

- Pénzügyi biztosítékok
- Garancia és készfizető kezesség
- Ingatlan biztosíték: az ingatlant terhelő dologi biztosíték (különösen az ingatlanon alapított zálogjog, beleértve a keretbiztosítéki jelzálogjogot és az önálló zálogjogot)

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással járó ügyleteinél a következő biztosíték-típusokat különbözteti meg:

- Fő (önálló) biztosítékok
 - Kockázatmentes biztosítékok
 - Nem kockázatmentes biztosítékok
- Kiegészítő biztosítékok

Jogi biztosítékok fajtái:

A.) Dologi biztosítékok:

- Zálogjog dolgokon
 - o jelzálogjog
 - ingatlanon,
 - ingóságon,
 - o kézizálogjog:
 - ingóságon,
- Vagyont terhelő zálogjog,
- Zálogjog jogokon és követelésen,
- Közraktári jegy
- Óvadék
- Opció

B.) Személyi biztosítékok:

- Garancia
 - o bankgarancia,
 - o állami garancia,
 - o egyéb garanciák.
- Kezesség
 - o készfizető kezesség,
 - o bankkezesség,
 - o váltó- és csekk-kezesség.
- Adós jövedelme

C.) Egyéb biztosítékok:

- Engedményezés
 - o árbevétel engedményezés,
 - o követelésengedményezés,
 - o lízingdíj engedményezés.
- Visszaváltható életbiztosítás.
- Vagyonbiztosítás és egyéb biztosítások megkötése, biztosítéki kártérítés
- Takarékszövetkezetre engedményezése

A garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriái

A Takarékszövetkezet 2010. évben a központi kormány által vállalt garancia és az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által vállalt készfizető kezességvállalása került elfogadásra.

Adatok ezer Ft-ban

Hitelkockázat- mérséklés	Kitett. nettó értéke	Előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek		Előre rendelkezésre bocsátott fedezetek		CRM helyettesítő hatások a kitettségekre		Nettó kitettség CRM hatás figy. vételével
		Garanciák	Hitel der.	Pénzü. bizt.	Egyéb előre rend. bocs. Fed.	Kiáramló helyettesítő tételek	Beáramló helyettesítő tételek	
Közp. korm és közp. bankok	2 101 691						107 620	2 209 311
Regionális korm., vagy helyi önk.	50 101			13 069		13 069		37 032
Hitelint. és befektetési váll.	865 658						3 197	868 855
Vállalkozások	260 963	49 466		2 000		51 466		209 497
Lakosság	997 347	51 650		215		51 865		945 482
Ingtatlannal fedezett kitettség	1 525 731	1 031				1 031		1 524 700
Késedelmes tételek	764 790	8 670				8 670		756 120
Egyéb tételek	702 408						15 284	717 692
Összesen	7 268 689	110 817		15 284		126 101	126 101	7 268 689

A garanciát nyújtók és kezességet vállalók és azok hitelminősítési kategóriái, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriái

Kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája 2010. december 31-én					
Garanciát nyújtó megnevezése	Standard & Poor's minősítése				
	1	2	3	4	5
	(AAA-AA)	(A ⁺ -A)	(BBB ⁺ -BBB ⁻)	(BB ⁺ -BB ⁻)	(CCC ⁺ -CCC)
Központi kormány, központi bank			X		

Kereskedési könyv

A Takarékszövetkezet 2010. évben is kereskedési könyv vezetésére kötelezett. A Takarékszövetkezet a Takarékszövetkező Zrt.-nek portfóliókezelésre átadott értékpapírokat – PSZÁF értelmezésnek megfelelően - kereskedési célú pozícióként kereskedési könyvben tartja nyilván.

A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvi pozíciókat naponta értékeli.

A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvi pozíciók és kockázatvállalások tőkekövetelményét és belső tőkeszükségletét azonos módon számítja.

A Kkr. 12. §. (2) értelmében az intézmény a kereskedési könyvben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a Hkr.-ben meghatározottak szerint számíthatja ki, ha

- a) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciói előjeltől független összértékének a teljes tevékenységében mért pozíciók előjeltől független összértékéhez mért aránya általában nem haladja meg az 5%-ot, és sohasem haladhatja meg a 6%-ot, valamint
- b) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozícióinak előjeltől független összértéke általában nem haladja meg a tizenötmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget, és sohasem haladhatja meg a húszmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget.

2010.12.31.-én a Takarékszövetkezet kereskedési könyvi tőkekövetelménye 4.180 e Ft volt.

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények

A Takarékszövetkezet mérlegében az alábbi befektetési célú részvények szerepelnek:

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Mérleg szerinti érték
Takarékbank Zrt.	23 014
Garancia Zrt.	200
Banküzlet Zrt.	100
Tak-Invest Kft.	1 500

A Takarékszövetkezet üzleti kapcsolatban áll a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.-vel, amely egyben a Takarékszövetkezet számlavezető bankja.

A részesedések után értékvesztés elszámolására nem volt szükség. 2010-ben nem történt részesedés értékesítés, így ebből származó bevétel sem keletkezett.

Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázata

Kamat(láb)kockázat a piaci kockázat (kamat-, devizaárfolyam-, részvényárfolyamkockázat) egy formája.

A kamatkockázat a piaci kamatláb változásának a Takarékszövetkezet pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A kamatkockázat annak a jelenlegi, illetve jövőbeni kockázata, hogy a Takarékszövetkezet nyeresége csökken vagy teljes mértékben elvész a piaci kamatlábak, hozamok szintjének, arányainak változásából eredően.

A nem-kereskedési könyvi kamatkockázat mérése

A Takarékszövetkezet – a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban - sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítást (stressz tesztet) végez minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, a nem-kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeinek, forrásainak és mérlegen kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5 %-át.

A Takarékszövetkezet a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat mérését – a sztenderd kamatláb sokkokat feltételező - az ún. duration gap elemzés módszertanával végzi. A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya.

Időszak/ devizanem	HUF
2010. I. negyedév	1,18%
2010. II. negyedév	2,19%
2010. III. negyedév	3,63%
2010. IV. negyedév	0,80%

Értékpapírosítás

Értékpapírosításra a Takarékszövetkezet nem számol tőkekövetelményt.

Partnerkockázatkezelés

A Takarékszövetkezetnek nincsenek származtatott ügyletei, ezért partnerkockázatra nem számol tőkekövetelményt.

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/J § értelmében az alapmutató módszer szerint számolja.

Működési kockázat	Tárgyév megelőző 3. év bruttó jövedelme	Tárgyév megelőző 2. év bruttó jövedelme	Tárgyév megelőző év jövedelme	Tőkekövetelmény
Összeg (ezer Ft)	415 796	346 916	489 631	62 617

Boldva, 2011. május 24.

Tóth Bálintné
Elnök

Vékei Béláné
Ügyvezető